

Yhteenveto Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040:n osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnoksesta annetuista LAUSUNNOISTA (47 kpl) ja MIELIPITEISTÄ (6 kpl) sekä niihin hyväksytyt vastineet
Maakuntahallitus 20.6.2016

Sisällys

Kunnat (13 lausuntoa)	2
Viranomaiset (12 kappaletta)	4
Yritykset, yhteisöt, järjestöt (14 kappaletta)	9
Maakunnan ulkopuoliset (8 kappaletta)	15
Mielipiteet (6 kappaletta)	16

Kunnat (13 lausuntoa)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
2.2.2016	Juuan kunta	Juuan kunta näkee positiivisena, että maakuntakaavan päivittäminen käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
15.2.2016	Ilomantsin kunta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Luonnos on selkeä, eikä kunnalla ole siihen huomauttamista. 2. Kaavaprosessin aikana on tuotettava tietoa kaavan toteuttamisen vaikutuksista ja maankäyttöratkaisujen oikeusvaikutuksista. Ilomantsin osalta sellaisia ovat ainakin kaivos- ja maisema-alueet sekä suot ja sotahistorialliset kohteet, joita on kartoitettu jo valmiiksi hanketyön avulla. 3. Kaavaa laadittaessa on selvítettävä eri vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia maan omistajille ja asukkaille. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Vaikutusten arviointi ja maankäyttöratkaisujen oikeusvaikutukset ovat osa kaavaprosessia ja niihin tullaan kiinnittämään huomiota. 3. Huomioidaan näkökulma maakuntakaavan kaavaratkaisujen vaihtoehtoja mietittäessä
15.2.2016	Nurmeksen kaupunki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pyrkimys parantaa kaavan tulkintaa ja luettavuutta sekä maakuntasuunnitelman päivittämisen aloittamista pidetään hyvänä. 2. Asetetut tavoitteet ja kumoamiset ovat asianmukaisia maakuntakaavan luettavuuden, koko maakunnan ja Nurmeksen kaupungin kehittämistavoitteiden näkökulmasta yleiskaavoituksen perustaksi. 3. OAS luonnosta pidetään hyvänä ja riittävänä, eikä siihen ole huomautettavaa. 	1. Maakuntasuunnitelmatyö tulee maakuntauudistuksen ja siitä johtuvan maakunnallisen ohjelmatyön muutosten johdosta siirtymään eteenpäin. Sen sijaan Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 tarkastelu on tarpeen tehdä sekä maakuntaavoituksen että uuden maakunnan ohjelmatyön pohjaksi.
15.2.2016	Lieksan kaupunki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pyrkimys parantaa kaavan tulkintaa ja luettavuutta pidetään hyvänä. 2. Maakuntasuunnitelman kehittämissä linjoihin liittyvät teema valttikorttina Venäjä laajentaminen kauemmas itään (kiinaan) voisi olla eri näkökulmista tapahtuvan tarkastelemisen arvoista. 3. Asetetut tavoitteet ja kumoamiset ovat asianmukaisia maakuntakaavan luettavuuden, koko maakunnan ja Lieksan kaupungin kehittämistavoitteiden näkökulmasta yleiskaavoituksen perustaksi 4. Päivittämistä edellyttäviä merkintöjä olisi hyvä täydentää ampumaratojen osalta muuttuneen lainsäädännön takia. 5. Luontovyöhykkeiden rajauksia koetaan tarpeelliseksi päivittää. 6. OAS luonnos pidetään varsin riittävänä eikä siitä ole huomautettavaa. 7. Lieksan kaupunki yhtyy siihen, mitä Pielisen Ampujat ry ja Suomen ampumaurheiluliitto ry ovat Lieksalle esittäneet. Tainionvaaran ampumaurheilukeskus tulee merkitä maakuntakaavaan maakunnallisena ampumaurheilukeskuksena (EPA) suoja-alueineen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ei aiheuta toimenpiteitä. 2. Kiina yhteydet ovat tai tulevat olemaan mukana lähinnä liikenteen tarkasteluissa. 3. Ei aiheuta toimenpiteitä. 4. Muuttunut lainsäädäntö otetaan huomioon maakuntakaavatyön edetessä. 5. Ei aiheuta toimenpiteitä. 6. Ei aiheuta toimenpiteitä. 7. Maakuntakaavassa on käsitelty seudulliset ampumaradat. Lieksan Tainiovaara on merkitty maakuntakaavaan 2. vaihemaakuntakaavassa (ea) samalla tavalla kuin muutkin vähintään seudullisesti merkittävät ampumaradat eri puolilla maakuntaa melualueineen. Merkintä turvaa lähtökohtaisesti ampumaratojen kehittämismahdollisuudet. Tarkastellaan ampumaratojen merkintöjä osana kokonaismaakuntakaavan tarkistusta.
15.2.2016	Polvijärven kunta	Ei huomauttamista.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
22.2.2016	Liperin kunta	Liperin kunta hyväksyy osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnoksen.	Ei aiheuta toimenpiteitä.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
29.2.2016	Kontiolahden kunta	1. Kontiolahden kunnan tavoitteena on yhdyskuntarakenteen suuntaaminen maakuntakaavan 4.vaiheen Jaamankankaan selvitysalueelle.	1. Jaamankankaan selvitysalueen maankäyttöä tullaan käsittelemään kaavassa tehden Jaamankangasta koskevia selvityksiä mukaan lukien alue- ja yhdyskuntarakenteen selvitys.
29.2.2016	Tohmajärven kunta	OAS on hyvin laadittu ja helposti ymmärrettävissä. Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
29.2.2016	Kiteen kaupunki	1. Ei huomautettavaa. Kiteen kaupunki toteaa lisäksi, että maakuntakaavan tulee olla niin yleispiirteinen ja joustava, että se ei vaikeuta muuttuvien olosuhteiden edellyttämää kehitystä.	1. Ei aiheuta toimenpiteitä.
7.3.2016	Joensuun kaupunki	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maakuntakaavassa on otettava vakavaan tarkasteltuun keskeisen kaupunkiseudun yhdyskuntarakenne. On edelleen syytä tavoitella kasvua, joka on hallittua, maapinta-alaa säästävää ja olemassa olevia palveluita, infraa ja liikenneverkkoa hyödyntävä. 2. Jaamankankaan esitetyt selvitystarpeita tärkeämpää on selvittää alueen mahdollisen käyttöönoton yhdyskunta- ja kuntataloudelliset vaikutukset, vaikutukset kaupunkirakenteeseen ja liikenteen ja palveluiden järjestämiseen. 3. Koko Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelman uudistamista ei toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset edellyttäne. Liikennejärjestelmäsuunnitelma on uudehko (2010), Itä-Suomen liikennestrategia on vasta valmistunut (2015) ja Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitetty 2013. 4. Kaavan laatimisen aikataulu on optimistinen ottaen huomioon, että koko maakuntakaava uudistetaan. Keskusteluun tulee nousemaan kysymyksiä, jotka on saatettu olettaa jo etukäteen ratkaistuiksi. 5. Aikatauluun olisi syytä lisätä työn laajuuden vuoksi erillinen kuuleminen tavoitteista. OAS:ssa esitetyssä toimintatavassa tavoitteita koskeva kuuleminen ajoittuu samaan yhteyteen luonnoksen kanssa, jolloin arvioitavina ovat yhtä aikaa sekä tavoitteet, että niiden saavuttamiseksi esitettävä ratkaisu. Olisi tarkoituksenmukaista erottaa nämä vaiheet. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pohjois-Karjalan yhdyskuntarakenne (erityisesti kaupunkiseudun yhdyskuntarakenne) tarkastellaan osana Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 linjauksia. 2. Maakuntakaavan selvitystarpeita mukaan lukien Jaamankangas täydennetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan 3. Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelmaa ei päivitetä kokonaisuudessaan. Tarkoitus on laatia kaavoituksen tueksi Pohjois-Karjalan liikenne 2040 selvitys, jossa määritellään mm. liikennejärjestelmän visio ja tavoitetila tulevaisuuden toimintaympäristöä vastaavaksi. Tämän ja muiden laadittujen strategioiden ja suunnitelmien pohjalta määritellään maakuntakaavan liikenneverkko ja kehittämisvaraukset. 4. Maakuntakaavan aikataulu on haasteellinen, joten se ei mahdollista kaikkien asioiden avaamista, kaavan sisältöä tarkennetaan OAS:iin. 5. Lähtökohtia ja tavoitteita käsitellään keskeisten sidosryhmien ja päättäjien kanssa osallistavasti. Oma lausuntokierros tavoitteista aluerakenne 2040 liittyen on mahdollinen ja tarpeellinen ennen virallista luonnosvaiheen kuulemistä. Aikataulu täsmentyy osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.
7.3.2016	Outokummun kaupunki	Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
18.3.2016 (sähkö- posti)	Valtimon kunta	Ei anna asiasta lausuntoa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
21.3.2016	Rääkkylän kunta	Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.

Viranomaiset (12 kappaletta)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
28.1.2016	Sisäministeriö	OAS on tehty siten, että se ottaa huomioon kaavan laadinnassa huomioon otettavat olennaiset asiat.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
1.2.2016	Valtiovarainministeriö	Ei lausuttavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
3.2.2016	Suomen metsäkeskus	Ei lausuttavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
8.2.2016	Pohjois-Karjalan ympäristöterveys	Ei lausuttavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
10.2.2016	Itä-Suomen aluehallintovirasto	Ei anna lausuntoa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
3.3.2016	Metsähallitus	<ol style="list-style-type: none"> Metsähallitus pitäisi hyvänä, että itse kaavatyössä pyrittäisiin aikaisempaa yleispiirteisempään otteeseen samaan tapaan kuin muualla maassa viime aikoina työn alle tulleissa kaavoissa on tehty. Metsähallitus osallistuu mielellään ohjausryhmätyöhön ja panee myönteisenä merkille mahdollisuutensa vahvaan ja monipuoliseen edustukseensa ryhmässä. 	<ol style="list-style-type: none"> Tavoitteena on strateginen maakuntakaava, joka tarkoittaa ensisijaisesti valintojen tekemistä ja asioiden vahvempaa priorisointia mutta myös nykyistä yleispiirteisempää ja selkeämpää kaavakarttaa, liitekartoilla voidaan esittää yksityiskohtia enemmän. Täydennetään osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tältä osin. Ei aiheuta toimenpiteitä.
3.3.2016	Pohjois-Savon elykeskus, liikennevas-tuualue	<ol style="list-style-type: none"> Maakunnan eri tuotantoalojen kehittämistavoitteissa on huomioitu ja painotettu hyvin toimintaympäristön vahvistamista ja etenkin liikennejärjestelmän kehittämistä kokonaisuutena. Liikenneverkon kehittämisvarauksista on merkittävä osa pystytty toteuttamaan. Toteuttamattomien kohteiden osalta suunnitelmat pääosin ajan tasalla, mutta joissakin kohteissa on tarve päivittää varausten ajantasaisuus. 	<ol style="list-style-type: none"> Tarkoitus on laatia kaavoituksen tueksi Pohjois-Karjalan liikenne 2040 selvitys, jossa määritellään mm. liikennejärjestelmän visio ja tavoitella tulevaisuuden toimintaympäristöä vastaavaksi. Tämän ja muiden laadittujen strategioiden ja suunnitelmien pohjalta määritellään maakuntakaavan liikenneverkko ja kehittämisvaraukset ajantasaisiksi. Kehittämisvarausten toteutuminen käydään läpi ja toteutumattomat käsitellään uudelleen.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
9.3.2016	Pohjois-Karjalan ely-keskus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kokonaismaakuntakaava on erittäin myönteinen askel. Lähtökohta olta- tava strateginen kaava. Aluevarauksia tulee osoittaa vain sillä tarkkuu- della kuin alueidenkäyttöä koskien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta tai useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteensovittamiseksi on tarpeen. 2. On tärkeää, että jo tässä vaiheessa seurataan VAT:n uudistamistyötä ja varaudutaan siihen, että uudet VAT:t tulevat ohjaamaan laadittavaa maakuntakaavaa. 3. On tärkeää, että maakuntasuunnitelman päivitys menee edellä ja maa- kuntakaava tämän jälkeen, jotta maakuntasuunnitelman tarkennetut pit- kän aikavälin strategiset tavoitteet voidaan konkretisoida laadittavassa maakuntakaavassa. 4. Suunnittelussa huomioon otettaviin suunnitelmiin ja ohjelmiin tulisi li- sätä Pohjois-Karjalan vesienhoidon toimenpideohjelma 2016 – 2021 Pohjois-Karjalan alueellinen vesihuollon kehittämissuunnitelma vuo- teen 2020 sekä YM:n rantojen maankäytön suunnitteluopas (Opas 120/2005). 5. Tuulivoima-alueet tulisi tutkia uudelleen, koska yleiskaavoituksessa on törmäty ongelmiin. Puolustusvoimat eivät ole hyväksyneet yleiskaavo- jen tuulivoima-alueita. Merkittävä vain ne alueet, jotka voidaan toteut- taa ilman, että Puolustusvoimien toimintaa haitataan. 6. Mahdollisesti mukaan tuleviin uusiin teemoihin toivottaisiin lisättävän erämaisten alueiden maankäytön ohjaus, kuntien väliset runkovesijoh- dot ja siirtoviemärit (merkittävimmät verkostot), valtakunnallisesti ar- vokkaat moreenimuodostumat, tuuli- ja rantakerrostumat, maakunnalli- sesti arvokkaat lintualueet ja maakunnallisesti arvokkaat pienvedet. Li- säksi toivotaan, että käsiteltäviin asioihin lisättäisiin ilmastomuutos ja sen vaikutukset maankäytön suunnitteluun. 7. Aluerakenteen selvitystarve on hyvä, mutta Joensuun seudun alue- ja yhdyskuntarakenne tulisi selvittää erikseen. 8. Jaamankankaan alueelle tulee tehdä perusteelliset ja kattavat selvityk- set, jotta virheellisiltä maankäyttöratkaisuilta vältyttäisiin: laaja-alainen luontoselvitys, jossa selvitetään mm. linnusto, kasvillisuus, uhanalaiset ja arvokkaat luontotyypit ja luonnonmuodostumat sekä maisema. Vir- kistyskäytön tarpeet ja kestävä vedenotto sekä pohjaveden puhtaus turvattava ja vedenottamoiden paikkojen määrittely. 9. Turvattava maakunnan virkistysalueiden riittävyys ja oikea sijainti. Etenkin Joensuun seudulla yleiseen virkistyskäyttöön jäävät alueet ovat huomattavasti vähentyneet. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tavoitteena on strateginen maakuntakaava, joka tarkoittaa ensisijaisesti valintojen teke- mistä ja asioiden vahvempaa priorisointia mutta myös nykyistä yleispiirteisempää ja selkeämpää kaavakarttaa, liitekartoilla voi- daan esittää yksityiskohtia enemmän. 2. Maakuntaliitto osallistuu VAT uudistamistyö- hön mielenkiinnolla. Uudistetut VAT:it tulevat lähtökohtaisesti ohjaamaan kaavan tarkis- tustyötä. 3. Maakuntasuunnitelman laadinta-aikataulu muuttuu maakuntauudistuksen ja sen seu- rauksena myös maakunnallisen ohjelmityön muutosten johdosta. Pohjois-Karjalan alue- rakenne 2040 tarkastelu nähdään joka ta- pauksessa tarpeellisenä toteuttaa sekä maa- kuntakaavoituksen että uuden maakunnan ohjelmityön pohjaksi. 4. Suunnitelmat ja ohjelmat täydennetään esi- tyksen mukaisesti osallistumis- ja arviointi- suunnitelmaan. 5. Maakuntakaavassa on osoitettu osa-alue- merkinnällä tuulivoimatuotantoon soveltuvat tuulivoima-alueet eli tuulivoimapuistot. Puo- lustusvoimat antavat lausuntonsa vasta kun voimaloiden paikat on osoitettu alemman ase- teisissa kaavoissa yksityiskohtaisesti. Yksit- täisiä tuulivoima-alueita voidaan käsitellä vain mikäli erityisiä tarpeita siihen ilmaantuu. 6. Uusia teemoja otetaan käsittelyyn harkiten. Erämaiset alueet voivat olla osa rantojen käyttöön ja viheralueiden kytkeytyneisyyteen liittyvää selvitystyötä. Merkittäviä ylikunnalli- sia verkostoja voidaan käsitellä joiltakin osin kaavassa. Yksittäisiä asioita pyritään käsitte- lemään isompien kokonaisuuksien alla. Esi- merkiksi pienvesiä ja lintualueita voidaan harkita tarkasteltavan osana maakunnan ekologisia verkostoja. Ilmastomuutos on oma iso kokonaisuus, joka vaatisi tarkempaa

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>10. Kun huomioidaan laaja-alainen, haasteellinen ja ristiriitaisia maankäyttömuotoja käsittelevä kaava, esitetty aikataulu saattaa osoittautua kiireäksi. Huomioitava myös mahdollinen Natura-arviointi ja siitä pyydetävä ELY-keskuksen lausunto, jonka antamisaika on maksimissaan 6 kk.</p>	<p>maakunnallista tarkastelua. Sen sijaan eri maankäyttöluokkien vaikutuksia ilmastoon tullaan tarkastelemaan. Maakuntaliiton kohti öljyvapaata ja vähähiillistä maakuntaa -hanke tuottaa myös alueidenkäyttöön hyvää pohjatietoa hyödynnettäväksi.</p> <p>7. Maakuntakaavaa varten laaditaan Joensuun kaupunkiseudun alue- ja yhdyskuntarakenne 2040 selvitys (päivitys), jolla selvityksellä on vahvat liittymäpinnat sekä Jaamankankaan tulevaisuuden alueidenkäytön ratkaisuihin, että koko maakunnan kattavaan Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 tarkasteluun.</p> <p>8. Jaamankangasta koskevat selvitykset on syytä tehdä sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön kuin myös muun alue- ja yhdyskuntarakenteen osalta. Maakuntakaavan selvitystarpeita täydennetään OAS:iin.</p> <p>9. 4. vaihemaakuntakaavan myötä virkistysalueiden määrä on lisääntynyt kaupunkiseudulla. Käynnistyneessä maakuntakaavassa käydään läpi tarvetta ja mahdollisuuksia uusille virkistysalueille erityisesti Joensuun kaupunkiseudulla.</p> <p>10. Maakuntakaavan aikataulu on haasteellinen, joten se johtaa muun muassa siihen, että kaavan sisältöä ja käsiteltäviä asioita on priorisoitava. Kaava ei siten mahdollista kaikkien asioiden avaamista. Kaavan sisältöä tullaan tarkentamaan OAS:iin.</p>
9.3.2016	Museovirasto	<ol style="list-style-type: none"> Museovirasto ehdottaa, että maakuntakaavan tarkistuksen yhteydessä tehdään selvitys Pohjois-Karjalan 1900-luvun sotahistoriallisista kohteista. Museovirasto saattaa muinaisjäännösrekisterin viimeisten arkeologisten inventointien suhteen ajan tasalle ennen ehdotusvaihetta. Virtavesien ja ranta-alueiden ja vesistömatkailun kehittämistä varten olisi luontevaa inventoida potentiaalisimmat ranta- ja vesialueet kulttuuriperinnön osalta. 1.vaihekaavan sr-merkintä on tarkoituksenmukaista muuttaa osoittamaan rakennusperinnön suojelusta annetun lain ja asetuksen nojalla 	<ol style="list-style-type: none"> Itäisen sijainnin takia Pohjois-Karjalassa on runsaasti sotahistoriallisia kohteita ja näiden kohteiden säilyttämisestä maakunnalla on oma kansallinen vastuunsa. Sotahistoriallisten kohteiden inventointityötä on Pohjois-Karjalassa tehty Museoviraston toimesta ja mm. Ilomantsin sotahistoriallisten hankkeiden puitteissa. Tätä aineistoa ja muita aiemmin tehtyjä selvityksiä sotahistoriallisista kohteista tullaan käyttämään kaavatyössä.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
		<p>suojeltuja kohteita. Muut ”varjellut” rakennukset tulee osoittaa maakunnallisesti merkittäviksi rakennetuiksi kulttuuriympäristöiksi (ma/km).</p> <p>5. Kulttuuriympäristön ja suunnittelun ja suojelutarpeiden arvioinniksi olisi tarpeen käynnistää nuoremman rakennusperinnön inventointi.</p> <p>6. Maiseman suojelua edistäisi kehittämisvyöhykkeiden ja kehittämisen kohdealueille kaavaillun oman merkinnän tekeminen avoimena säilytettävälle peltoaukeille.</p>	<p>Tarvittaessa maakuntakaavatyössä voidaan harkita myös erillisselvityksiä tai selvitysten yhteenvetoja.</p> <p>2. Otamme tiedon kiitollisina vastaan.</p> <p>3. Asia merkitään tässä vaiheessa tiedoksi ja tullaan käsittelemään muun muassa rantatyöryhmässä, jossa pohditaan ranta-alueiden kaavoitusta.</p> <p>4. Merkintöjä tullaan käsittelemään kokonaisuutena laadittavaan luonnokseen seuraavan vuoden aikana, pidämme ajatusta lähtökohteisesti hyvänä.</p> <p>5. Asia merkitään tässä vaiheessa tiedoksi. Maakuntakaavan selvitystarpeita tarkennetaan ja linjataan kevään aikana osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p> <p>6. Asia merkitään tässä vaiheessa tiedoksi. Merkintöjä tullaan käsittelemään kokonaisuutena laadittavaan luonnokseen seuraavan vuoden aikana.</p>
10.3.2016	Pohjois-Karjalan rajavartiosto	Ei lausuttavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
10.3.2016	Luonnonvarakeskus	<p>1. Kannatamme biotaloutta yhdeksi tarkasteltavaksi teemaksi ja ehdotamme biotalousalueita ja biomassaterminaaleja koskevien merkintöjen lisäksi biotalouden toimintaedellytysten turvaamisessa tarvittavat merkinnät tai mahdolliset kumoamiset mukaan otettaviksi.</p> <p>2. Ehdotamme, että kaavatyön organisoinnin yhteydessä kuvataan miten lisäselvitysten laatimistarve täsmennetään ja ketkä siihen osallistuvat.</p> <p>3. Kannatamme paikkaperustaista kehittämistä osana aluerakenteellista tarkastelua, jossa tunnistetaan paikkojen monimuotisuus ja huomioidaan paikalliset lähtökohdat ja tarpeet. Monimuotoisuuden lähtökohta on tärkeää kehittämisen juurruttamisessa osaksi paikallistaloutta.</p> <p>4. Kannatamme avointa, läpinäkyvää, vuorovaikutteista ja kokonaisvaltaista kaavoitusvaihtoehtojenarviointia, jossa otetaan myös yritysten ja toimialojen sekä kansan-, alue- ja paikallistalouden näkökulmat. Erityisen tärkeää on tarkastella mahdollisia poistettavia tai lisättäviä merkintöjä luonnonvaroihin sekä niiden hyödyntämiseen.</p> <p>5. Osallisten luetteloon tulisi lisätä MMM sekä Stora Enso.</p> <p>6. Tutkimuslaitosten mukaan ottaminen erinomainen ehdotus, tutkimuslaitokset tuottavat kaavoitukselle tärkeitä tausta-aineistoja.</p>	<p>1. Biotalous on yksi valittu strateginen painopiste, joten siihen liittyviä merkintöjä ja varauksia tullaan katsomaan maakuntakaavatyössä kokonaisuutena.</p> <p>2. Selvitystarvetta täsmennetään OAS:iin.</p> <p>3. Kaavaa varten tehtävistä selvityksistä yksi tulee olemaan Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 -selvitys. Otamme huomioon esitetyn näkemyksen mahdollisia visiotarkasteluja tehtäessä.</p> <p>4. Kaavaa laadittaessa tehdään eri vaihtoehtojen tarkastelua ennen kaavaluonnoksen tai ehdotuksen nähtäville asettamista. Kaavaratkaisuja työtetään eri työryhmissä, jossa on edustus niistä tahoista, joiden toimialaa työryhmä käsittelee. Lisäksi joka kaavavaiheesta pyydetään lausunnot ja kansalaisilla on mahdollisuus jättää mielipide.</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö / muutosehdotukset	Vastine
			<p>Kaavan vaikutusten arviointi on keskeinen osa kaavaprosessia ja niissä käydään läpi myös taloudelliset vaikutukset</p> <ol style="list-style-type: none">5. Lisätään mainitut tahot osallisten listaan.6. Ei aiheuta toimenpiteitä..
10.3.2016	Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus STM	<ol style="list-style-type: none">1. Ministeriö pitää OAS:ia kattavana ja laajana, jossa on otettu huomioon aktiivisen maankäytön kehittämisen keskeiset tahot ja niiden osallistaminen.2. Ministeriö katsoo että hyvinvointiulottuvuutta olisi vielä mahdollisuus vahvistaa nyt lausunnoilla olevassa OAS:ssa.	<ol style="list-style-type: none">1. Ei aiheuta toimenpiteitä.2. Otetaan esitetty hyvä näkökulma pohdittavaksi kaavatyöhön.

Yritykset, yhteisöt, järjestöt (14 kappaletta)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
28.1.2016	Selkien kyläyhdistys	1. Kyläyhdistys on tyytyväinen uuteen valtakunnallisen maisema-alueen ehdotuksen rajaukseen. Olemme valmis isännöimään seminaaria aiheen tiimoilta.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
19.2.2016	Pohjois-Karjalan talous ja luonto ry	1. Pohjois-Karjalan luonto ja talous ry vastustaa jyrkästi valtakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden laajentamista niin Koliilla kuin muillakin alueilla. Maakuntakaavoihin ei tule sellaisenaan ottaa ympäristöministeriön päivittämiä aluekuvauksia, jotka heikentävät ranta- tai muilla alueilla uusien elinkeinojen harjoittamisen edellytyksiä sekä asuin- ja muuta rakentamista.	Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on merkitty maakuntakaavaan jo 1.vaihekaavassa. Vielä ei ole tehty päätöksiä käsitelläkö nyt esitetyt uudet rajaukset osana maakuntakaava 2040 kaavaprosessia.
4.3.2016	Fingrid Oyj	1. Kantaverkon kehittämistarpeiden huomioon ottaminen tulee tarkastella maakuntakaavatyön aikana yhteistyössä Fingrid Oyj:n kanssa. 2. Ei huomautettavaa laaditusta suunnitelmasta.	1. Maakuntaliitto tulee käymään keskeisten sidosryhmien kanssa päivittämistarpeita läpi mukaan lukien Fingrid Oyj. 2. Ei aiheuta toimenpiteitä.
4.3.2016	Karelia ammattikorkeakoulu	Maakunnan suunnittelun lähtökohdissa ja tavoitteissa on huomioitu niitä alueita, jotka on kirjattu Karelia AMK:n strategiassa painopistealueiksi. Luonnos tyydyttää meitä.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
8.3.2016	UPM Kymmene Oyj	1. Jaamankankaan aluetta tulee kehittää jatkossa Pohjois-Karjalan yhtenä matkailun, virkistys- ja asumisen vetovoima-alueena. Alueen kokonaisvaltainen kehittäminen vaatii erillisen yleissuunnitelman, minkä vuoksi alueelle tulee merkitä selvitysalue tai joku muu merkintä, joka mahdollistaa tulevaisuudessa alueelle myös asumista ja matkailupalveluja tukevan rakentamisen. UPM on maanomistajana valmis ja halukas osallistumaan suunnitelman tai selvityksen laatimiseen. 2. OAS:ssa on alustavasti arvioitu lisäselvitystarpeiksi myös mm. rantojen käyttö sekä ekologiset vyöhykkeet ja alueiden kytkeytyneisyys. UPM esittää että selvityksiin ja mahdollisesti perustettaviin työryhmiin pyydetään edustaja myös Metsäteollisuus ry:stä tai jostain Pohjois-Karjalassa toimivasta suuresta metsäteollisuusyhtiöstä. 3. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota kaavaratkaisujen välillisiin ja välittömiin vaikutuksiin elinkeinoihin (ml. metsätalous) ja niiden kehittämismahdollisuuksiin maakunnassa. 4. Pidämme hyvänä, että ohjausryhmässä on Metsäteollisuus ry edustettuna. Samalla toivomme, että metsäteollisuus merkittävänä elinkeinona otetaan laajemminkin mukaan kaikkiin maakuntakaavan liittyvään sidosryhmätapaamisiin.	1. Jaamankangas ja Lehmon eritasoliittymän länsipuolinen alue ovat yksi kokonaismaakuntakaavan tarkistuksen painopisteitä. Jaamankangasta koskevat selvitykset on syytä tehdä sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön kuin myös muun alue- ja yhdyskuntarakenteen osalta. 2. Maakuntakaavaa varten perustetaan eri teemoihin työryhmiä tarvittaessa ja niihin kutsutaan tahoja, joiden toimialaa ryhmät käsittelevät. Otetaan esitys huomioon työryhmiä koottaessa. 3. Kaavan vaikutusten arviointi on keskeinen osa kaavaprosessia ja siinä käydään läpi myös vaikutukset elinkeinotoimintaan. Pyritään huomiomaan myös välilliset ja välittömät vaikutukset. 4. Ei aiheuta toimenpiteitä..
10.3.2016	Geologien tutkimuskeskus (GTK)	1. Luonnonvarojen kestävä ja suunnitelmallinen käyttö Pohjois-Karjalan elinkeino- ja energiarakenteen sekä eheytyvän yhdyskuntarakenteen ja	1. Otamme huomioon kaavaa laadittaessa.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>elinympäristön laadun turvaamiseksi on keskeisessä osassa maakuntakaavan yleistavoitteissa. Monipuolisiin mineraalivarantoihin, pohjaveteen, biotalouteen ja geologisiin energiavaroihin liittyvien raaka-ainelähteiden kestävä hyödyntäminen sekä mm. matkailu edistävien geologisten luontotekijöiden huomioiminen mahdollistavat elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittämisen ja maakunnan roolin vahvistamisen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.</p> <ol style="list-style-type: none"> Uusiutuvien energiamuotojen osalta tulisi alueidenkäytön suunnittelussa ottaa huomioon myös geoenergian (maa- ja kalliolämpö) hyödyntämismahdollisuudet. Pohjavesimuodostumien riskiarvioinnin ja pohjavesialueiden suojeleusuunnitelmien yhteensovittaminen mm. maa-ainestenoton ja muun maankäytön kanssa, edellyttää tulevaisuudessa entistä monipuolisempaa ja tarkempaa geologista ja hydrogeologista tutkimustietoa. Turvetuotantoon liittyvien ympäristö- ja energiakysymysten kestävä ratkaiseminen ja turpeen käyttö osana biotaloutta edellyttää korkeatasoista taustatutkimustietoa. Maaperän kiviaineksia korvaavien raaka-aineiden alueellista hyödyntämistä voi tukea kaavaratkaisuilla koko maakunnan laajuisesti huomioiden mm. väylä- ja aluerakentamisen suunnitelmat sekä betoniteollisuuden erityistarpeet, joihin tulee kohdistumaan käytettävissä olevien soravarojen vähenemisestä johtuvia muutoksia seuraavien vuosikymmenien aikana. Maakunnan rooli merkittävänä metallisten malmien ja teollisuusmineraalien tuottajan tulee lähivuosina kasvamaan, minkä vuoksi lisäselvitystarpeita nähdään myös kaivannaisjätteen tarkastelussa osana kiertotaloutta. 2. ja 3.vaihekaavojen maa- ja kallioperän kiviaineksia käsitteleviin selvityksiin liittyy päivitystarpeita. Koko maakunnan kattava yhteenveto kiviainesasioista tarvittavine päivityksineen ml. pohjavesialueiden rajaukset ja luokitukset, joissa yhteensovittamiskohteina käsiteltäisiin lisäksi tiivistyvä aluerakenne. Toivotaan, että GTK kutsutaan tarpeen mukaan sen toimialaa koskeviin valmisteluvaiheen neuvotteluryhmiin. 	<ol style="list-style-type: none"> Geoenergian hyödyntämismahdollisuuksia olisi tärkeä selvittää maakuntatasolla. Maakuntaliitolla ei ole mahdollisuuksia selvittää asiaa tässä kaavatyön yhteydessä, mutta mikäli selvitys on käytettävissä, sitä voidaan harkita mukaan otettavaksi maakuntakaavaan. Pyrimme hyödyntämään jatkossa uusinta saatavilla olevaa tutkimustietoa. Turvetuotantoalueet on läpikäyty laajasti 2. vaihemaakuntakaavassa. Käsillä olevassa kokonaisuudessa ei tulla turvetuotantoa avaamaan laajemmin vaan pidetään pitkälti olemassa olevissa merkinnöissä. Yksittäisiä tarkistuksia on selvitysten pohjalta mahdollista tehdä. Nämä asiat tullaan huomioimaan maakuntakaava 2040 suunnittelussa ja mahdollisessa maa-ainekseen liittyvässä yhteenvetoseelvityksessä. Metallisia malmeja ja teollisuusmineraaleja on käsitelty 3. vaihemaakuntakaavassa. Merkitään esitetty kokonaisuus tässä vaiheessa tiedoksi mietittäessä kaavan sisältöä ja lisäselvitystarpeita. Merkitään esitetyt kiviaineksia koskevat tarpeet tässä vaiheessa tiedoksi mietittäessä kaavan sisältöä ja lisäselvitystarpeita. Maakuntakaavaa varten perustetaan tarvittaessa työryhmiä eri teemoihin liittyen ja niihin kutsutaan tahoja, joiden toimialaa ryhmät käsittelevät.
10.3.2016	Joensuun latu ry	<ol style="list-style-type: none"> Pitäisikö kaavoituksessa ottaa huomioon Heinäveden kunnan pyrkimykset liittyä Pohjois-Karjalan maakuntaan? Pyydämme kiinnittämään huomiota kaavakartan havainnollisuuteen ja selkeyteen. Myös yleispiirteiset korkeussuhteet voisivat olla esitettynä esimerkiksi maa-alueilla rinnevalovarjostuksen ja vesistöjen syvyyskäyrien avulla. Ylikunnallisten ja kuntarajat ylittävien reittien ja virkistysalueiden huomioiminen on tärkeää. 	<ol style="list-style-type: none"> Hallituksen reformiministerityöryhmä teki linjauspäätöksen 26.5. siitä että Heinävesi liitetään Pohjois-Karjalan maakuntaan 1.1.2019 alkaen. Valtioneuvosto päättää lopullisesti asiasta vuoden 2016 lopulla. Varaudutaan Heinäveden maakuntakaavalliseen yhteensovittamistyöhön, josta lopullisesti linjataan

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
			<p>Heinäveden kunnan ja Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa valtioneuvoston päätöksen jälkeen. OAS voidaan tältäkin osin päivittää kaavatyön edetessä.</p> <p>2. Tavoitteena on strateginen maakuntakaava, joka tarkoittaa ensisijaisesti valintojen tekemistä ja asioiden vahvempaa priorisointia mutta myös nykyistä yleispiirteisempää ja selkeämpää kaavakarttaa, liitekartoilla voidaan esittää yksityiskohtia enemmän. Pohjakarttaan kiinnitetään huomiota, mutta kaavakartan selkeys tulee pitää mielessä.</p> <p>3. Maakuntakaavaan on merkitty seudullisesti merkittävät reitit ja virkistysalueet. Päivitystarpeita tarkastellaan mikäli niitä ilmenee.</p>
10.3.2016	Suomen kristillisdemokraattien Pohjois-Karjalan piiri	Pyydämme muuttamaan piirimme nimen oikein osallisten luetteloon.	Nimi muutetaan osallisten luetteloon.
10.3.2016	MTK ja MHY – Pohjois-Karjala	<ol style="list-style-type: none"> Maanomistajien tiedonsaantiin ja vaikutusmahdollisuuksiin tulee kiinnittää erityistä huomioita. Olisi syytä käyttää sähköisiä osallistumiskanavia alentamaan osallistumisen kynnyksiä. Maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten varmistamiseksi ja parantamiseksi tulee panostaa erityisesti niiden edellyttämien vaatimusten huomioimiseen. Biotalouden maakuntakaava antaa valmisteluaineiston ja myöhemmin valmiin kaavan kautta hyvän pohjan tälle tavoitteelle. Muistutamme, että soidensuojelutyöryhmän ehdotuksen mukaan suojelu työryhmän inventoimilla soilla tulee tapahtua yksityisille maanomistajille vapaaehtoisin keinoin. Tätä vapaaehtoisuutta ei saa kiertää niin, että suot tulisivat kaavoituksen kautta pakolla suojeltavaksi. 	<ol style="list-style-type: none"> Sähköistä palautekanavaa tullaan käyttämään eri kaavavaiheissa pyydettyissä mielipiteissä. Myös karttapohjaista palautteen keruujärjestelmää harkitaan. Ei aiheuta toimenpiteitä. Soidensuojeluohjelman ehdotetut alueet käsitellään osana kaavaprosessia. Merkintäpää tullaan pohtimaan kaavatyössä.
10.3.2016	Vapo Oy	<ol style="list-style-type: none"> Huolellisesti suunniteltuna maakuntakaavan 2040 antaa hyvän pohjan maakunnan elinvoimaisuuden lisäämiselle ja kestäväälle kehitykselle. Turvetuotantoalueet tulee ajantasaistaa. Uusien alueiden suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä turvetuottajien kanssa. Valmistelutyö tulee laatia siten, että aihepiireihin välittömästi kuuluvat osapuolet voivat olla aktiivisesti mukana kaavan laadinnassa. Kaavan selkeyden kannalta on suositeltavaa, että suojelukohteiden kaavoituksessa käytetään ainoastaan SL-merkintää, eikä esim. luo- tai MY -merkintöjä oikeusvaikutuksen tulkinnanvaraisuuden vuoksi. 	<ol style="list-style-type: none"> Ei aiheuta toimenpiteitä. Turvetuotantoalueet on läpikäyty laajasti 2. vaihemaakuntakaavassa. Käsillä olevassa kokonaisuudessa ei tulla turvetuotantoa avaamaan laajemmin vaan pitäydään pitkälti olemassa olevissa merkinnöissä. Yksittäiset tarkistukset ovat mahdollisia. Turvetuotannon nykytila ja tulevaisuuden näkymät suhteessa nykyisiin kaavamerkintöihin on kuitenkin syytä käydä pohjatiedoksi läpi.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
		<p>5. Suojelukohteiden kaavavarauksia suunniteltaessa on huolehdittava, että alueiden saattaminen suojeluun toteutetaan nopealla aikataululla. Samalla tulee huolehtia taloudellisten menetysten korvauksista.</p>	<p>3. Kaavatyössä tullaan perustamaan työryhmiä isompiin käsiteltäviin teemoihin liittyen. Näihin työryhmiin kutsutaan monipuolinen edustus aiheeseen liittyen. Lisäksi osapuolia kuullaan siinä vaiheessa, kun kaavan eri vaiheet ovat nähtävillä.</p> <p>4. Luo- ja MY –merkinnät eivät ole suoraan suojelumerkintöjä vaan osoittavat arvokkaita luontokohteita, jotka tulee huomioida. Merkintävaihtoehtoja tullaan käsittelemään luonnosvaiheessa, joten merkitään esitys tässä vaiheessa tiedoksi. Kaavan suunnittelumääräykset pyritään joka tapauksessa kirjoittamaan selkeiksi, ettei tulkintaeroja syntyisi.</p> <p>5. Suojelualueista on tarpeen käydä kaavan luonnosvaiheessa keskustelut toteuttajan eli valtion ja muiden osapuolten kanssa mikäli uusia suojelualueita maakuntakaavassa tullaan osoittamaan.</p>
11.3.2016	Metsäteollisuus	<p>1. Kokonaisvaltainen tarkastelu hyvä lähestymistapa käsitellä maakuntakaavan strategisuutta. Kaavan tulee olla selkeä ja helposti tulkittava.</p> <p>2. Kaavan tulee olla elinkeinoja edistävä, siten että biotalouden koko ketju on mahdollista toteuttaa kilpailukykyisesti. Tähän liittyy liikennejärjestelmän läpikäyminen kokonaisuutena.</p> <p>3. Talousvaikutusten yhteydessä tulee kiinnittää erityistä huomioita kaavaratkaisujen välillisiin ja välittömiin vaikutuksiin elinkeinoin (ml. metsätalous) ja niiden kehittämismahdollisuuksiin.</p> <p>4. Ekologisten vyöhykkeiden tarkoitus ja tavoitteet ovat hyvin epämääräisiä. Tällaisia merkintöjä tulee välttää, ellei niiden kehittämiseksi ja toteuttamiseksi ole olemassa tarkkoja suunnitelmia, jossa myös yksityiseen omistusoikeuteen puuttumisen korvauskysymykset on käsitelty. Kaavaan tulee merkitä vain lakisääteiset suojelukohteet tai sellaisiksi tarkoitettut kohteet.</p> <p>5. Toivomme, että metsäteollisuus merkittävänä elinkeinona otetaan mukaan kaikkiin maakuntakaavaan liittyviin sidosryhmätapaamisiin, taustaselvityksiin ja työryhmiin.</p>	<p>1. Kaavan tavoitteena on strateginen maakuntakaava, joka tarkoittaa ensisijaisesti valintojen tekemistä ja asioiden vahvempaa priorisointia mutta myös nykyistä yleispiirteisempää ja selkeämpää kaavakarttaa, liitekarttoilla voidaan esittää yksityiskohtia enemmän.</p> <p>2. Liikennejärjestelmäsuunnittelussa pyritään mahdollistamaan biotalouden kuljetusketjujen kilpailukyky eri kuljetusmuodoilla. Tarkoitus on laatia kaavoituksen tueksi Pohjois-Karjalan liikenne 2040 selvitys, jossa määritellään mm. liikennejärjestelmän visio ja tavoitetila tulevaisuuden toimintaympäristöä vastaavaksi. Tämän ja muiden laadittujen strategioiden ja suunnitelmien pohjalta määritellään maakuntakaavan liikenneverkko ja kehittämisvaraukset ajantasaisiksi.</p> <p>3. Kaavan vaikutusten arviointi on keskeinen osa kaavaprosessia ja siinä käydään läpi</p>

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
			<p>myös taloudelliset vaikutukset. Pyritään huomiomaan myös välilliset ja välittömät vaikutukset.</p> <p>4. Epämääräisiä merkintöjä ei ole tarkoitus merkitä kaavaan, vaan kaikilla merkinnöillä tulee olla selkeä kuvaus ja mahdollisesti suunnittelumääräys. Kiinnitämme huomiota tähän asiaan kaavatyössä.</p> <p>5. Maakuntakaavaa varten perustetaan tarvittaessa työryhmiä eri teemoihin liittyen ja niihin kutsutaan monipuolisesti tahoja, joiden toimialaa ryhmät käsittelevät.</p>
11.3.2016	Suomen luonnon-suojeluliiton Pohjois-Karjalan piiri	<ol style="list-style-type: none"> Pidämme tarpeellisena kaavan kokonaistarkastelua. Muutokset toimintaympäristössä edellyttävät tarkistuksia luonnonarvojen kokonaishallintaan. Muutoksen alueellisen ohjelma- ja suunnitelmaohjauksen painoarvon kasvaessa nostavat kaavan erittäin tärkeään osaan luonnonvarojen kestävän käytön suunnittelussa, luonnon- ja ympäristönsuojelussa sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä ja siihen sopeutumisessa. VAT:ien uudistus voi siirtää joitain valtakunnallisesti tärkeiden kokonaisuuksien hallintaa maakunnan vastuulle. MRL:n sisältövaatimusten sekä maakuntastrategian kestävyysvaatimukset tulee näkyä kaavan uudistustyössä ohjaavina periaatteina (luonnonvarat). Ilmastonmuutoksen hillinnän kannalta toivomme, että kiinnitetään erityistä huomiota kestäviin liikenneratkaisuihin, ilmastovaikutuksiltaan kestävä aluerakenteen kehittämiseen ja kestäviä energiaratkaisuja mahdollistaviin kaavamerkintöihin. Erityisnäkökohtina tulisi edelleen huomioida Vuoksen vesistöalue, suoje-luverkoston yhtenäisyys ja ekologiset käytävät sekä erämaa-alueet, erityisesti rantojen käytön suunnittelu pienillä erämaajärvillä. Pidämme erittäin hyvänä, että maakuntakaavapäivityksessä otetaan uusina teemoina mukaan rantojenkäytön periaatteet suurvesistöjen ulkopuolella, ekologisten vyöhykkeiden tarkastelu sekä saimaannorpan elinympäristöjen turvaamiseen osoitettavat merkinnät ja selvitykset. Toivomme saavamme edustuksen mahdollisiin teemaryhmiin, jotka koskettavat luonnon- ja ympäristönsuojelua sekä energia- ja ilmastokysymyksiä. 	<ol style="list-style-type: none"> Tavoitteena on strateginen maakuntakaava, joka tarkoittaa ensisijaisesti valintojen tekemistä ja asioiden vahvempaa priorisointia. Kokonaismaakuntakaava mahdollistaa valintojen tekemisen. Kaava mahdollistaa luonnonarvojen kokonaisnäkökulman esille nostamisen ja sen pohjalta valintojen tekemisen. Maakuntaliitto osallistuu VAT uudistamistyöhön mielenkiinnolla siitäkin syystä että uudet VAT tulevat ohjaamaan käsillä olevaa maakuntakaavatyötä. MRL sisältövaatimukset ja VAT ovat ohjaavia periaatteita kaavoitustyössä. Ilmastonmuutoksen hillintä on osa maakunnan tavoitetta ”kohti öljyvapaata ja hiilineutraalia maakuntaa”. Maakuntakaavassa pyritään osoittamaan kestäviin ratkaisuihin perustuvia merkintöjä esimerkiksi liikenteeseen kuin myös mm. biotalouden edistämiseen. Vuoksen vesistöalue ja rantojen käyttö erityyppisillä vesistöillä tulevat olemaan rantojen käytön selvityksessä mukana. Ei aiheuta toimenpiteitä Maakuntakaavaa varten perustetaan tarvittaessa työryhmiä eri teemoihin liittyen ja niihin kutsutaan monipuolisesti tahoja, joiden toimialaa ryhmät käsittelevät.

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
11.3.2016	Möhkön matkailuyhdistys ry, Möhkön kyläyhdistys ry ja Koitajoen kalastusalue	<ol style="list-style-type: none"> 1. Esitämme Mäkränsuon, Heinäsuon ja Suurisuon turvetuotannon kannalta tärkeän alueen (tu) merkinnän poistamista. 2. Turvetuotanto jyrkässä ristiriidassa valtakunnallisesti merkittävän Fredhabit -hankkeen kanssa. 3. Mäkränsuo sijaitsee matkailun ja virkistyksen vetovoima-alueella. Lisäksi alue rajautuu RKY-alueeseen, kaavamerkinnyt jyrkässä ristiriidassa keskenään ja yhdistelmä on mahdoton. 4. Turvetuotannon vaikutusta paikallisiin elinoloihin ja elinympäristöön ei ole huomioitu riittävästi (lähellä hautausmaa, yritystoimintaa, asutus, matkailutoimintaa, virkistyskalastus, tulvavaikutukset). VAT:ien mukaista elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamista ei tapahdu. 5. Turvetuotanto soilla, joiden kuivatus- ja valumavedet ohjataan Nuorajärveen ja sitä kautta Koitajokeen, on jyrkässä ristiriidassa valtakunnallisesti merkittävän Freshabit hankkeen kanssa. Uutena kuormittavana tekijänä on Pampalon kultakaivos, jota ei ole huomioitu vaikutuksissa. Kaavamerkinnyt on arvioitava uudestaan ja poistettava maakuntakaavasta. 	<p>6. 1.-5. Turvetuotantoalueet on läpikäyty laajasti 2. vaihemaakuntakaavassa. Käsillä olevassa kokonaisuusmaakuntakaavassa ei tulla turvetuotantoa avaamaan laajemmin vaan pitäydytään pitkälti olemassa olevissa merkinnöissä. Yksittäiset tarkistukset ovat mahdollisia. Turvetuotannon nykytila ja tulevaisuuden näkymät suhteessa nykyisiin kaavamerkintöihin on kuitenkin syytä käydä pohjatiedoksi läpi.</p>
11.3.2016	Ilomantsin matkailuyhdistys	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mikäli Ilomantsin maisema-alueiden mahdollinen poistaminen kaavasta tulee käsiteltäväksi, haluaa Ilomantsin matkailuyhdistys tulla kuulluksi asiasta. 	Eri tahoja kuullaan siinä vaiheessa, kun kaavan eri vaiheet ovat nähtävillä. Lisäksi kaikilla on mahdollisuus jättää mielipide.

Maakunnan ulkopuoliset (8 kappaletta)

Pvm	Lausunnon antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
9.2.2016	Pohjois-Savon liitto	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnos on selkeä ja kattava. Juankosken kunta on osa Kuopiota 1.1.2017 alkaen.	Ei aiheuta toimenpiteitä, päivitetään OAS tarvittavilta osin
8.2.2016	Heinäveden kunta	Kunta esittää, että Heinävesi otetaan mukaan kaavoitusprosessiin siinä vaiheessa, kun selviää, onko kunta osa Pohjois-Karjalan maakuntaa. Ei huomautettavaa.	Hallituksen reformiministerityöryhmä teki linjauspäätöksen 26.5. siitä että Heinävesi liitetään Pohjois-Karjalan maakuntaan 1.1.2019 alkaen. Valtioneuvosto päättää lopullisesti asiasta vuoden 2016 lopulla. Varaudutaan Heinäveden maakuntakaavalliseen yhteensovittamistyöhön, josta lopullisesti linjataan yhdessä Heinäveden kunnan ja Etelä-Savon maakuntaliiton kanssa valtioneuvoston päätöksen jälkeen. OAS voidaan tältäkin osin päivittää kaavatyön edetessä. Pohjois-Karjalan maakuntaliitto toivottaa Heinäveden tervetulleeksi Pohjois-Karjalan maakuntakaavatyöhön.
9.2.2016	Kuhmon kaupunki	Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
12.2.2016	Etelä-Savon liitto	Ei kommentoitavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
23.2.2016	Parikkalan kunta	Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
23.2.2106	Rautavaaran kunta	Ei huomautettavaa.	Ei aiheuta toimenpiteitä.
26.2.2016	Kainuun liitto	Maakuntien raja-alueen maakuntakaavojen yhteen sovittamisessa voidaan tarvittaessa järjestää neuvotteluja maakuntien liittojen välillä. Ei huomauttamista.	Ei aiheuta toimenpiteitä. Raja-alueilla neuvotteluja järjestetään tarvittaessa, näin toimitaan.
10.3.2016	Etelä-Karjalan liitto	OAS:n vaikutusten arvioinnissa olisi hyvä mainita vaikutukset viereisiin maakuntiin sekä eri yhteystarpeet ja kehittämisvyöhykkeet maakuntien välillä.	Vaikutuksia tarkastellaan kaavassa sekä maakunnan sisällä että maakunnan ulkopuolelle. Yli-maakunnalliset yhteystarpeet ja kehittämisvyöhykkeet edellyttävät tarpeellisessa määrin maakuntaliittojen välisiä keskusteluja.

Mielipiteet (6 kappaletta)

Pvm	Mielipiteen antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
1.2.2016	Martti Sivonen	Tilan rasiitteet on purettu, mutta ne näkyvät vielä kaavoissa. Rasiitteet (muinaismuisto) täytyy poistaa kaavoista ja kaavamerkinnöistä.	Ei aiheuta toimenpiteitä.. Museovirasto on maakuntaliiton pyynnöstä ollut yhteydessä suoraan maanomistajaan ja korjannut muinaismuistorekisterin ajan tasalle rasiitteiden poistamisen osalta.
19.2.2016	Mauri Hyttinen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kannatan Ilomantsin vaarakylät –nimistä kohdetta valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi, ja sen merkitsemistä maakuntakaavaan. 2. Kannatan Ilomantsinjärven ympärysjärven valtakunnallisesti arvokasta maisema-alueen esittämistä, jota Sauvo Henttonen esittää. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on merkitty maakuntakaavaan jo 1.vaihekaavassa. Vielä ei ole tehty päätöksiä käsitelläkö nyt esitetyt uudet rajaukset osana maakuntakaava 2040 kaavaprosessia. 2. Uusia valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ei ole mahdollista perustaa maakuntakaavan perusteella. Ne ovat ympäristöministeriön esityksestä valtioneuvoston päätöksellä perustettavia maisema-alueita.
7.3.2016	Riitta Niinoja, Tuula Sokka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maisemat ja luonnonarvot tulee huomioida Pohjois-Karjalan maakuntastrategiassa 2030, joka osin ohjaa maakuntakaavan valmistelua. 2. Taajamissakin tulee turvata arvokkaat luontoalueet sekä riittävät viher- ja virkistysalueet 3. Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 tulee kytkeä mukaan rantojen käyttö, ekologiset vyöhykkeet ja alueiden kytkeytyneisyys sekä luonnonympäristön kokonaisuus – ympäristö ja luontoteema aluerakenteen teemana. 4. Haluamme, että ehdotettu valtakunnallisesti arvokas maisema-alue Kiteenlahden kylämaisemat otetaan huomioon ja merkitään Pohjois-Karjalan maakuntakaavaan 2040. 5. Pyydämme, että meidät pidetään ajan tasalla näiden asiain valmistelussa ja päätöksenteossa. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Maakuntasuunnitelman laadinta-aikataulu muuttuu maakuntaudistuksen ja sen seurauksena myös maakunnallisen ohjelmatyön muutosten johdosta. Pohjois-Karjalan aluerakenne 2040 tarkastelu nähdään joka tapauksessa tarpeellisena toteuttaa sekä maakuntakaavoituksen että uuden maakunnan ohjelmatyön pohjaksi. 2. Maakuntakaavaan merkitään taajamatoimintojen alueet sekä seudullisesti merkittävät virkistysalueet ja viheryhteydet. Taajama-alueiden sisällä voi olla niin asutusta, työpaikkoja, palveluja kuin virkistysalueita. Kuntakaavoituksen tehtävä on huolehtia riittävästä virkistysalueista taajama-alueilla. Maakuntaliitto pyrkii kuntakaavojen lausunnoissaan huomioimaan myös viheralueiden riittävyden. 3. Aluerakenne 2040 teemat täsmentyvät, mutta ympäristö- ja luontoteema on mukana esimerkiksi biotaloudessa. 4. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on merkitty maakuntakaavaan 1.vaihekaa-

Pvm	Mielipiteen antaja	Keskeinen sisältö	Vastine
			vassa. Valtakunnalliset maisema-alueet otetaan huomioon maakuntakaavassa lähtökohtaisesti sen mukaisesti, kuin ne ovat voimassa. 5. Maakuntakaavaprosessista tiedotetaan maakuntaliiton nettisivuilla ja lausuntovaiheessa myös lehti-ilmoituksin sekä kaikille avoimin kuntatilaisuuksin.
7.3.2016	Sauvo Henttonen	<ol style="list-style-type: none"> Koska on julkisuudessa esitetty pyrkimys poistaa maakuntakaavassa olemassa olevat maisema-alueet, varaamme työryhmänä oikeuden tulla kuulluksi myöhemmissä kaavaa koskevissa käsitteilyissä. Pyydämme ympäristöministeriötä tutkimaan uuden valtakunnallisen tason maisema-alueen muodostamista Ilomantsiin kuulemisen kohteena olevien kahden alueen lisäksi, työnimeksi kävisi ”Ilomantsinjärven ympärysvaarojen maisema-alue”. 	<ol style="list-style-type: none"> Eri tahoja kuullaan virallisesti valmistelu- ja ehdotusvaiheessa, mutta sen lisäksi palautetta otetaan maakuntaliitossa vastaan luonnollisesti koko prosessin ajan. Lisäksi kaikilla on mahdollisuus jättää mielipide tärkeäksi katsomastaan asiasta. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on merkitty maakuntakaavaan 1.vaihekaavassa. Alueet ovat uudistuksen alla. Valtakunnalliset maisema-alueet otetaan huomioon maakuntakaavassa lähtökohtaisesti sen mukaisesti, kuin ne ovat voimassa. Uusia valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ei ole mahdollista perustaa maakuntakaavan perusteella. Ne ovat, kuten mielipiteen antajakin toteaa, ympäristöministeriön esityksestä valtioneuvoston päätöksellä perustettavia maisema-alueita.
10.3.2016	Marjo-Riina Häkkinen	<ol style="list-style-type: none"> Peri-Sivakka tulisi lisätä valtakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. (Perustelut: Asutusta ainakin 1500-luvulta, rikas kulttuuriperintö voimissaan, runsaasti muinaisjäänöksiä, komeita näköaloja, arvokas ikimetsä.) 	Uusia valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ei ole mahdollista perustaa maakuntakaavan perusteella. Ne ovat ympäristöministeriön esityksestä valtioneuvoston päätöksellä perustettavia maisema-alueita.
11.3.2016	Ilmari Martikainen	<ol style="list-style-type: none"> Kolin valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alue rajauksen laajentaminen esitetyn mukaiseksi pidän perusteltuna. Nyt rajauksen ulkopuolelle jää osa keskeisistä Koliilta avautuvaa maisemanäkymistä. Vaikutuksen asumiseen ja elinkeinoelämälle ovat soviteltavissa siten, että niistä ei aiheudu kohtuutonta haittaa alueella toimijoille. 	Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet on merkitty maakuntakaavaan 1.vaihekaavassa. Alueet ovat uudistuksen alla. Valtakunnalliset maisema-alueet otetaan huomioon maakuntakaavassa lähtökohtaisesti sen mukaisesti, kuin ne ovat voimassa.